enviro planning

Rapport

Naturvärdesinventering och fördjupade artinventeringar inför detaljplan Helgåsen, Mariestads kommun

SBK Värmland

Titel: Naturvärdesinventering och fördjupade artinventeringar inför detaljplan Helgåsen, Mariestads kommun
Version: 2
Datum: 2026-07-10

Uppdragsgivare: SBK Värmland, genom Michaela Eriksson
Uppdragsnummer: 50319
Dokumentnamn: NVI_Helgåsen_EnviroPlanning_2026_ver2.pdf

Rapport genomförd av: Anna Sjövall och Sofia Berg, EnviroPlanning
Rapport granskad av: Anders Esplund, EnviroPlanning
Rapport verifierad av: Sofia Berg, EnviroPlanning
Bilder: EnviroPlanning om inget annat anges

EnviroPlanning erbjuder rådgivning och experttjänster inom natur, miljö, samhällsbyggnad, hållbart byggande och ansvarsfull hantering av kemikalier. Vi hjälper våra kunder att göra verkliga förflyttningar mot mindre miljöbelastning och ett grönt samhälle i ekologisk balans. Tillsammans tar vi oss an dina utmaningar med personligt engagemang, trygg kompetens och hög kvalitet.

Innehållsförteckning

1. Inledning 5

2. Metod 6

2.1. Naturvärdesinventering 6

2.2. Kartläggningstyp för aktuellt uppdrag 8

2.3. Häckfågelinventering 8

2.4. Groddjursinventering 9

2.5. Värdearter 9

2.6. Artskyddsförordningen 10

2.7. Svenska rödlistan 11

2.8. Generella biotopskydd 11

2.9. Förkortningar och förklaringar 12

2.10. Förstudie 12

3. Resultat 13

3.1. Beskrivning av inventeringsområdet 13

3.2. Sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden 13

3.3. Vattensystem 17

3.4. Naturvärdesbiotoper 18

3.1. Fördjupade inventeringar 24

3.1.1. Särskilt skyddsvärda träd 24

3.1.2. Generella biotopskydd 24

3.1.3. Groddjursinventering 26

3.1.4. Häckfågelinventering 28

3.2. Värdearter 30

3.3. Värdeelement 31

4. Referenser 33

Sammanfattning

SBK Värmland tillsammans med G Fast Götene AB arbetar med framtagande av detaljplan för bostäder inom fastigheten Helgåsen 1:26 i Mariestads kommun, Västra Götalands län. EnviroPlanning har fått i uppdrag att genomföra en naturvärdesinventering inom planområdet samt fördjupade inventeringar av groddjur och häckfågel. Inventeringsområdet omfattar cirka 5,4 hektar och utgörs huvudsakligen av blandskog, lövdungar och igenväxande jordbruksmark. Ett småvatten gränsar till inventeringsområdets sydöstra del.

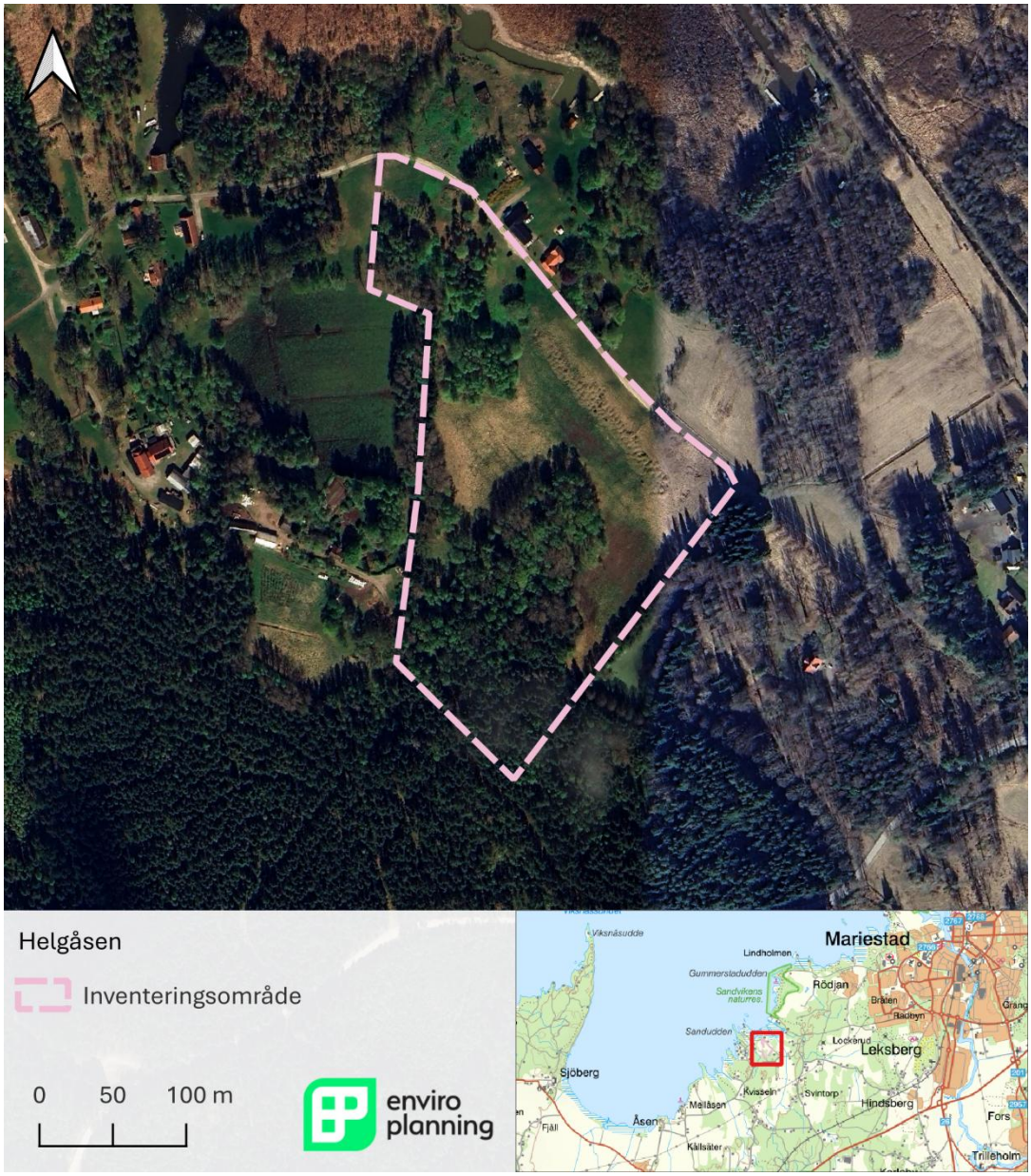
Naturvärdesinventeringen genomfördes 8 november 2025 med detaljeringsgrad ”detalj”, naturvärdesklass 1–4, med tillägg detaljerad redovisning av artförekomst samt fördjupade inventeringar av särskilt skyddsvärda träd och generella biotopskydd. Fördjupad inventering av häckfågel genomfördes 15:e maj samt 6:e juni 2026 och inventering av groddjur genomfördes 9:e april och 21: a april 2026.

Sammantaget avgränsades fem naturvärdesbiotoper där tre hyser påtagliga naturvärden (klass 3) och två hyser vissa naturvärden (klass 4). I samband med naturvärdesinventeringen noterades en rödlistad och en fridlyst art: solvända (NT) och tibast (9 § ASF). Därtill identifierades tre värdeelement (en grov sälg, en grov sälglåga och en död/döende grov björk), fyra särskilt skyddsvärda träd (samtliga grova hålträd) och två objekt som omfattas av generellt biotopskydd (ett öppet dike och ett odlingsröse).

I samband med häckfågelinventeringen noterades totalt 33 arter varav fem var rödlistade och en upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 (grönfink, grönsångare, gulsparv, sädesärla, spillkråka och ladusvala). I samband med groddjursinventeringen noterades fyra arter (större vattensalamander, mindre vattensalamander, åkergroda och vanlig padda).

1. Inledning

SBK Värmland tillsammans med G Fast Götene AB arbetar med framtagande av detaljplan för bostäder inom fastigheten Helgåsen 1:26 i Mariestads kommun, Västra Götalands län. EnviroPlanning har fått i uppdrag att genomföra en naturvärdesinventering inom planområdet samt fördjupade inventeringar av groddjur och häckfågel (Figur 1). Planområdet, tillika inventeringsområdet, är beläget cirka fem kilometer sydväst om centrala Mariestad och omfattar cirka 5,4 hektar.

Figur 1. Inventeringsområde för detaljplan inom fastigheten Helgåsen 1:26 i Mariestads kommun.

2. Metod

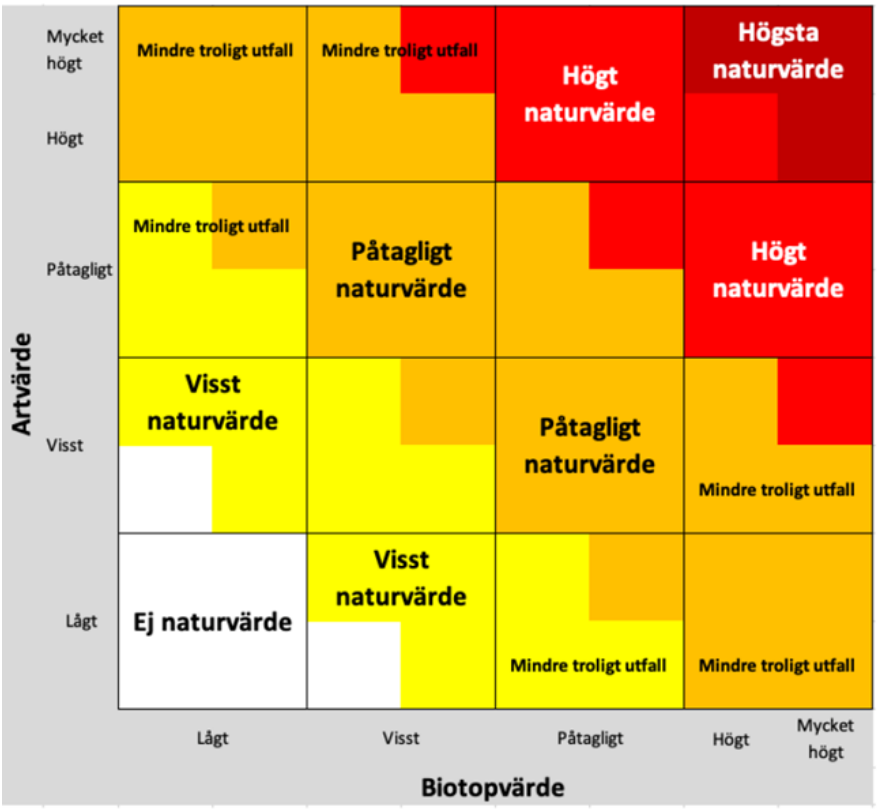
2.1. Naturvärdesinventering

Naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard (SS 199000:2023) (Svenska institutet för standarder 2023a; Svenska institutet för standarder 2023b) kartlägger och beskriver geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdena på dessa avgränsade geografiska områden bedöms på en fyrgradig skala enlig följande (se faktaruta 1):

- Naturvärdesklass 1 – mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 2 – stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 3 – påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 4 – viss särskild betydelse för biologisk mångfald.

Utöver dessa finns värdeklasser för så kallade övriga biotoper (klass 5–7), vilka har endast allmän betydelse, saknar allmän betydelse respektive har uppenbar negativ betydelse för biologisk mångfald. Vilka naturvärdesklasser som ingår i en inventering avgörs av den detaljeringsgrad som beställaren önskar.

Naturvärdesbedömningen som ligger till grund för vilken naturvärdesklass ett område får utgår från kombinationen av de två bedömningsgrunderna art- och biotopvärde (Figur 2).

Figur 2. Bedömningsgrunden för artvärdet och biotopvärdet leder till en viss naturvärdesklass. Bild efter SS 199000:2023.

Artvärdet baseras på områdets artrikedom relativt omgivande landskap samt på närvaro av värdearter såsom fridlysta och rödlistade arter. Biotopvärdet baseras på biotopkvalitéer såsom förekomst av död ved, kontinuitet, grad av utvecklat träd- och buskskikt med mera. Biotopkvaliteterna används som underlag för att bedöma biotopens sällsynthet, hotstatus, ekologiska funktion och tillstånd.

Artvärdet respektive biotopvärdet bedöms på skalan lågt-, visst-, påtagligt-, högt- och mycket högt värde. Läs mer om bedömningsgrunderna i SS 199000:2023.

Faktaruta 1. Beskrivning av naturvärdesklasser

Naturvärdesklass 1 – mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald
Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå,

Naturvärdesklass 2 – stor särskild betydelse för biologisk mångfald
Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Naturvärdesklass 3 – påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald
Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

Naturvärdesklass 4 – viss särskild betydelse för biologisk mångfald
Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

2.2. Kartläggningstyp för aktuellt uppdrag

Följande delar av NVI på fältnivå enligt svensk standard 199000:2023 har tillämpats:

- **10.5.2 NVI med detaljeringsgrad ”detalj”, naturvärdesklass 1–4**

Detaljeringsgraden innebär att naturvärdesbiotoper ner till en minsta karteringsenhet på 100 m^2 och av minst visst naturvärde redovisas. Naturvärdesobjekt mindre än 100 m^2 identifieras och avgränsas som värdeelement, artförekomster, livsmiljöer eller naturvärdesbiotoper, beroende på vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Naturvärdesbiotoper presenteras både på karta och i form av korta textbeskrivningar med tillhörande foton.

- **14.7.3 Tillägg – detaljerad redovisning av artförekomst.**

Detta tillägg innebär att fridlysta och rödlistade arter registreras så att fyndplatsen kan redovisas med koordinater. Registreringen ska göras med minst den lägesnoggrannhet som kan uppnås med inbyggd GPS i en mobiltelefon eller läsplatta.

- **20.3 Fördjupad inventering – särskilt skyddsvärda träd**

Denna inventering innebär att träd som uppfyller ett eller flera av kriterierna i Naturvårdsverkets aktuella definition för särskilt skyddsvärda träd identifieras och redovisas. Enligt Naturvårdsverket (2012) inkluderas följande träd i begreppet särskilts skyddsvärt:

- *Grova hålträd* - träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.
- *Jätteträd* - träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- *Äldre träd* - Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.

- **20.5 Fördjupad inventering – generella biotopskydd**

Denna fördjupade inventering innebär att generellt skyddade biotopskyddsområden enligt miljöbalken 7 kap. 11 § och bilaga 1 till förordningen om områdesskydd identifieras och redovisas (se avsnitt 2.6).

- **20.11 Fördjupad inventering av artförekomst - groddjur och häckfågel**

Fördjupad inventering av artförekomster innebär att faktiska förekomster av specifika arter eller artgrupper inventeras i fält, mer noggrant än vad som normalt krävs för att identifiera, avgränsa och naturvärdesbedöma naturvärdesbiotoper i en NVI.

Utförandeperiod

Fältinventeringen utfördes 8 november 2025 av biologerna Sofia Berg och Anders Esplund, EnviroPlanning. Koordinatsystemet som har använts är SWEREF 99 TM. Kartor har tillverkats i Qgis version 3.38.3-Grenoble och GIS-skikten levereras i originalformat (.shp).

Fördjupad inventering av häckfågel genomfördes av Anders Esplund den 15:e maj samt 6:e juni 2026 och inventering av groddjur genomfördes av Sofia Berg och Anders Esplund den 9:e april och 21:a april 2026.

2.3. Häckfågelinventering

Häckfågelinventeringen genomfördes genom en kombinerad punkt- och linjetaxering enligt Svensk häckfågeltaxering (Naturvårdsverket, 2016). En taxeringslinje sattes ut för att täcka området så gott som möjligt. Metoden bygger på att man långsamt vandrar längs taxeringslinjen och noterar alla observerade (genom syn eller hörsel) fåglar inom eller i direkt

anslutning till inventeringsområdet. Under inventeringen noterades alla observerade fåglar med artnamn, antal, tidpunkt och aktivitet (exempelvis sång eller födosök) samt eventuella kommentarer som är relevanta (till exempel om häckning eller observerade ungar). Detta för att kunna avgöra sannolikheten för huruvida en art häckar inom inventeringsområdet eller ej.

För häckningsindicier används kriterierna under ”Artlistning” i Biologiska inventeringsnormer för fåglar (Naturvårdsverket, 1978).

Dubbelräkning av individer undveks så långt det var möjligt. Främst genom att inventeraren bedömde om det var samma fågel som observerats, (typiskt för gök, näktergal eller andra fåglar som hörs över stora avstånd) så noterades denna endast på den första platsen den observerades. Samtliga observationer registrerades i mobilapplikationen QFIELD.

Häckfågelinventeringen utfördes under maj-juni då de flesta fågelarterna i Sverige sjunger aktivt för att markera sina revir eller locka en partner under denna period, vilket underlättar lokalisering och identifiering av arter.

2.4. Groddjursinventering

Potentiella groddjurslokaler har inventerats inom detaljplaneområdet samt det småvatten som ligger i nära anslutning öster om detaljplaneområdet. Vid fältinventeringen avgränsades sådana vatten som potentiellt skulle kunna utgöra reproduktionslokaler för groddjur. Groddjurslokalerna besöktes sedan sen kvällstid vid två tillfällen (9:e april och 21:a april 2026). Observationer sker genom att lyssna efter spelande individer samt genom att långsamt vandra utmed vattenförekomster och visuellt med hjälp av stark pannlampa söka efter individer och romklumpar. Antal arter, individantal och romklumpar noteras för varje lokal.

2.5. Värdearter

En värdeart är särskilt lämplig att använda vid naturvärdesbedömningar genom att den själv är ovanlig, rödlistad eller fridlyst, genom att den indikerar att ett område har särskild betydelse för biologisk mångfald eller genom att den i sig självt har särskild betydelse för biologisk mångfald. Värdeart används ibland synonymt med begreppet naturvårdsart. Naturvårdsarter är dock inte alltid användbara som stöd för en naturvärdesbedömning då vissa är vanliga och allmänt spridda utan särskilda krav på sin miljö. Exempel på arttyper som räknas som värdearter är:

- Fridlysta* (artskyddsförordningen 2007:845)
- Rödlistade (NT, VU, EN och CR) (SLU Artdatabanken 2020)
- Nyckelarter som formar livsmiljöer av värde för sin omgivning
- Signalarter som indikerar områden av betydelse för biologisk mångfald.
- Ängs- och betesmarksindikatorer (Jordbruksverket 2017)

** Alla fåglar är fridlysta i Sverige enligt 4§ artskyddsförordningen vilket gör alla fåglar till naturvårdsarter. I samband med naturvärdesinventeringen redovisas dock endast rödlistade fågelarter samt fåglar upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1.*

Förekomster av värdearter inom naturvärdesbiotopser uppskattas till mängd genom följande skala:

- Mycket betydelsefulla förekomster
- Betydelsefulla förekomster
- Måttliga förekomster
- Sparsamma förekomster

2.6. Artskyddsförordningen

Alla vilda fåglar, groddjur, kräldjur, orkidéer, fladdermöss samt vissa utpekade växter och djurarter är fridlysta genom artskyddsförordningen (ASF). I artskyddsförordningen inkluderas både arter upptagna i EU:s naturvårdsdirektiv (Fågeldirektivet och Art- och habitatdirektivet) (bilaga 1 i ASF) samt de nationella fridlysta arterna (bilaga 2 i ASF). Artskyddsförordningen innehåller regler över hur de fridlysta arternas överlevnad ska säkras. Reglerna för arterna ser olika ut beroende på hur arten är skyddad. Nedan redovisas de olika skydden.

Strikt skyddade arter – arter upptagna i EU:s naturvårdsdirektiv
Vilda fåglar samt arter som är listade i förordningens bilaga 1 med beteckningen n eller N har ett utökat skydd i enlighet med art- och habitatdirektivet. Detta skydd regleras via följande:

- 4 § ASF (fåglar)

För dessa arter är det förbjudet att fånga eller döda djur samt att förstöra, skada eller bortföra bon och ägg. Det är även förbjudet att störa arterna på ett sådant sätt att det försvårar för arternas möjligheter att bibehålla populationen på en tillfredsställande nivå samt möjligheten att återupprätta populationen till den nivån.

- 4a § ASF (andra djur än fåglar)

För dessa arter är det förbjudet att fånga eller döda djur, störa djur (särskilt under djurens parnings-, uppfödnings-, övervintrings- och flyttningsperioder), förstöra eller samla in ägg i naturen, och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Nationellt fridlysta arter
Arter som är listade i förordningens bilaga 2 är nationellt fridlysta och deras skydd regleras via följande:

- 6 § ASF (kräldjur, groddjur och ryggradslösa djur)

För dessa arter är det förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar och ta bort eller skada ägg, rom, larver och bon.

- 8 § ASF (kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger)

För dessa arter är det förbjudet att plocka, gräva upp eller ta bort eller skada frön eller andra delar av växten.

- 9 § ASF (kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger)

För dessa arter är det förbjudet att gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna och plocka eller på annat sätt samla in exemplar av växter för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

2.7. Svenska rödlistan

Den svenska rödlistan är en lista över arter och deras hotstatus i Sverige (se Faktaruta 2). Den baseras på en bedömning av enskilda arters risk att dö ut från landet. Bedömningen görs utifrån internationellt vedertagna kriterier som baseras på flera olika riskfaktorer. Rödlistan är ett viktigt verktyg inom naturvården vid exempelvis bedömning av konsekvenser av planerad exploatering. Om det finns flera rödlistade arter i ett område kan exploatering få allvarliga konsekvenser. Rödlistade arter har däremot inget formellt lagligt skydd (SLU Artdatabanken, 2020).

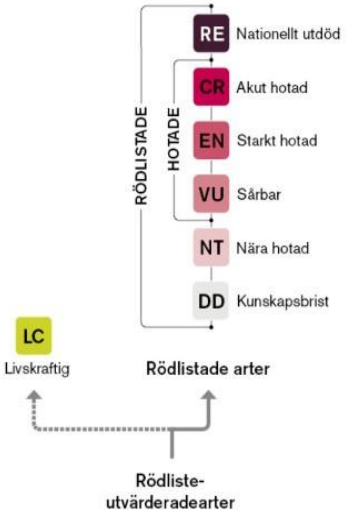
Faktaruta 1. Den svenska rödlistan

Alla flercelliga svenska arter för vilka en bedömning enligt rödlistans kriterier är möjlig klassificeras enligt bilden till höger. Arter som inte uppfyller något av kriterierna hamnar i kategorin Livskraftig (LC).

Resterande arter blir rödlistade. En del arter hamnar i kategorin Kunskapsbrist (DD), d.v.s. de skulle kunna hamna i vilken kategori som helst men i dagsläget saknas kunskap.

De arter som uppfyller kriterierna för Nära hotad (NT), Sårbar (VU), Starkt hotad (EN), Akut hotad (CR) eller Nationellt utdöd (RE) är alla rödlistade. De arter som kategoriseras som CR, EN eller VU är hotade.

Ju högre upp på skalan en art hamnar, ju högre risk har arten att dö ut.

Källa: Artdatabanken
Illustration Katarina Nyberg

2.8. Generella biotopskydd

Nedanstående förteckning med biotoper är listade i bilaga 1 till förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., och utgör biotopskyddsområden enligt 7 kap 11 §. Inom ett biotopskyddsområde får inte verksamheter bedrivas eller åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet.

- Allé (lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd med en stamdiameter på ≥ 20cm)
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- Odlingsröse i jordbruksmark
- Pilevall
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark (areal av högst ett hektar)
- Stenmur i jordbruksmark
- Åkerholme (areal högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark)

2.9. Förkortningar och förklaringar

I samband med presentation av värdearter anges vilken naturvårdskategori arten tillhör. En art kan tillhöra en eller flera kategorier. Tabell 1 redovisar förklaringar till förkortningar som används i samband med angivelse av en arts naturvårdskategori.

Tabell 1. Tabellen redovisar förklaringar till förkortningar som kan förekomma i denna rapport.

Förkortning	Betydelse
S	Signalarter i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering
T	Typisk art för angiven Natura 2000 naturtyp
NT	Rödlistekategorin *nära hotad* (near threatened)
VU	Rödlistekategorin *sårbar* (vulnerable)
EN	Rödlistekategorin *starkt hotad* (endangered)
CR	Rödlistekategorin *akut hotad* (critically endangered)
ÄoH	Indikatorarter på värdefull gräsmark, äng och betesmark
TRV	Klass 1-art i Trafikverkets metod för inventering av artrika vägmiljöer
Ö	Arten hyser signalvärde men som inte presenteras i någon officiell lista
ASF	Artskyddsförordningen
ASF, fågeldir.	Arten finns med i artskyddsförordningen och är upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet vilket innebär att arten har ett unionsintresse att särskilda skyddsområden ska utses (ASF 2007:845, bilaga 1 B)

2.10. Förstudie

Eftersök av tidigare dokumenterade naturvärden har gjorts i Artportalen (rödlistade och/eller fridlysta arter samt signalarter för perioden 2005–2025), i Skogsstyrelsens (2026) verktyg Skogens Pärlor, Naturvårdsverkets (2026) karttjänst Skyddad natur, Jordbruksverkets (2026) databas TUVA, Länsstyrelsernas (2026a) geodatakatalog samt Länsstyrelsen Västra Götalands (2026a; 2026b) webbaserade informationskarta och webbkarta för grön infrastruktur.

3. Resultat

3.1. Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet är beläget i området Sjöängen, cirka 5 kilometer sydväst om centrala Mariestad. Landskapet varierar mellan produktiv skogsmark och jordbruksmark med åkrar och trädklädda betesmarker. Spridda gårdar förekommer, liksom mindre områden med samlade småhus. Omkring 100 meter norr om inventeringsområdet ligger ett våtmarksområde som utgör utkanten av Vänern.

Inom inventeringsområdet utgörs miljön huvudsakligen av barr- och blandskogar samt lövdungar med omgivande, igenväxande jordbruksmark (Figur 3). Den öppna marken är bitvis fuktig med inslag av veketåg och vass, och den sydöstra delen av inventeringsområdet gränsar till ett småvatten. Den norra och västra delen av området gränsar bitvis till tomtmark. Hela inventeringsområdet är beläget på sur bergart (granitisk gnejs) och jordarten varierar mellan morän, sorterad sand och lera (Sveriges geologiska undersökning 2026).

Figur 3. Exempelbilder av miljöer som förekommer inom inventeringsområdet.

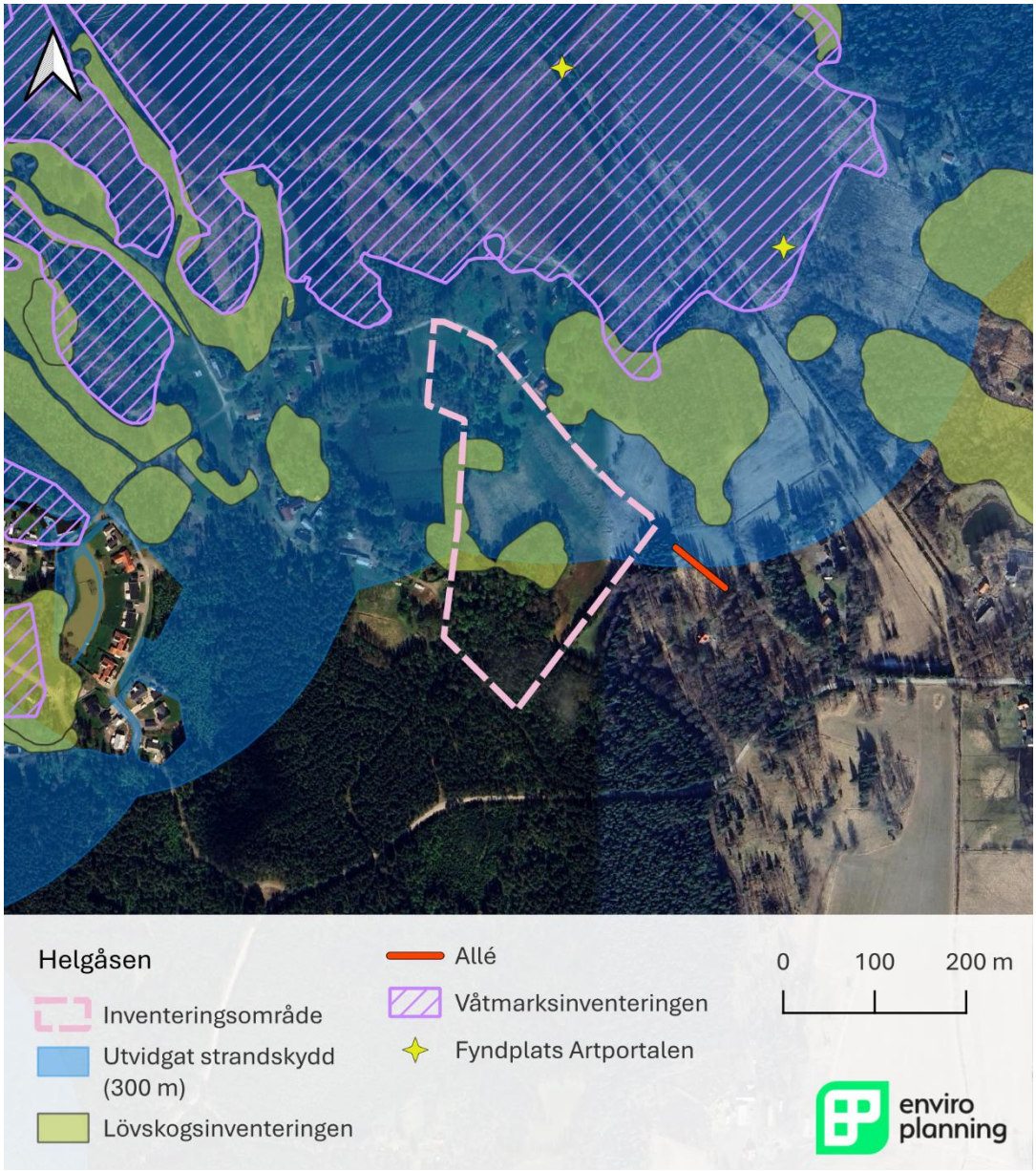
3.2. Sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden

Den norra delen av inventeringsområdet omfattas av utvidgat strandskydd för Vänern (Figur 4). I den centrala delen har ett område pekats ut i länsstyrelsens analys av lövskogsinventeringen, som kan hysa förhöjda naturvärden (Figur 4). Längs grusvägen strax öster om inventeringsområdet finns en allé, och norr om inventeringsområdet ligger ett våtmarksområde i utkanten av Vänern som redovisas med vissa naturvärden i våtmarksinventeringen (Figur 4). Hela inventeringsområdet ingår i Unesco biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle, som omfattar merparten av Vänerns södra del med

anslutande landområden, inklusive städerna Mariestad och Lidköping. En sammanställning av genomgångna databaser kan ses i Tabell 2.

Inga fridlysta eller rödlistade arter har rapporterats inom inventeringsområdet i Artportalen (2025a) under perioden 2005–2025, men ett flertal har rapporterats från våtmarksområdet i Vänern nordost om inventeringsområdet (Figur 4). Fridlysta och/eller rödlistade arter som rapporterats här listas i Tabell 3, av rapporterade fåglar redovisas endast rödlistade arter och arter som listas i Bilaga 1 till Fågeldirektivet, då de är att betrakta som prioriterade i samband med en prövning. Arter som endast har rapporterats som sträckande eller förbiflygande har sorterats bort. Inga invasiva främmande arter har rapporterats från området i artportalen under perioden 2005–2025.

Utöver rapporteringar i artportalen finns enligt uppgift från SBK Värmland förekomst av större vattensalamander i småvattnet som gränsar till inventeringsområdets sydöstra del (Figur 5).

Figur 4. Tidigare dokumenterade naturvärden inom och i anslutning till inventeringsområdet.

Tabell 2. Sammanställning av biologiska databaser och om registrerade värden i dessa finns inom inventeringsområdet. LST = länsstyrelsen. Sks=Skogsstyrelsen.

Data	Ansvarig utgivare	Förekomst inom området	Karta
Nationalpark	Naturvårdsverket	Nej	
Natura 2000-områden	Naturvårdsverket	Nej	
SPA rikstäckande	Naturvårdsverket	Nej	
Naturreservat	Naturvårdsverket	Nej	
Naturvårdsområden	Naturvårdsverket	Nej	
Riksintresse naturvård	Naturvårdsverket	Nej	
Naturminne	Naturvårdsverket	Nej	
Våtmarksinventeringen (VMI)	Naturvårdsverket	Nej	Figur 4
Sks nyckelbiotoper	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks naturvärden	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks naturvårdsavtal	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks biotopskydd	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks sumpskogar	Skogsstyrelsen	Nej	
Ängs- och betesmarks inventering (TUVA)	Jordbruksverket	Nej	
Strandskydd	LST Västra Götaland	Ja	Figur 4
Värdekärna triviallövskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna ädellövskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna blandskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna barrskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna tallskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna gräsmark	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna torräng	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna småvatten	LST Västra Götaland	Nej	
Värdetrakt rikkärr	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna Ekologiska kantzoner vattendrag	LST Västra Götaland	Nej	
Lövskogsinventeringen	LST Västra Götaland	Ja	Figur 4
Skyddsvärda träd	LST Västra Götaland	Nej	
Allé	LST Västra Götaland	Nej	Figur 4
Rödlistade arter	Artportalen	Nej	Figur 4
Nationellt fridlysta arter	Artportalen	Nej	Figur 4
Fågeldirektivet bilaga 1	Artportalen	Nej	Figur 4
Signalarter	Artportalen	Nej	
Invasiva arter	Artportalen	Nej	

Tabell 3. Rödlistade och fridlysta arter som rapporterats i artportalen från våtmarken nordost om inventeringsområdet. Av fåglar redovisas endast rödlistade arter och arter som listas i bilaga 1 till fågeldirektivet (prioriterade arter). ASF=artskyddsförordningen.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlista	Fridlyst
Bergand	*Aythya marila*	EN	4 § ASF
Björktrast	*Turdus pilaris*	NT	4 § ASF
Bläsand	*Mareca penelope*	VU	4 § ASF
Brun kärrhök	*Circus aeruginosus*		4 § ASF, fågeldir.
Drillsnäppa	*Actitis hypoleucos*	NT	4 § ASF
Ejder	*Somateria mollissima*	EN	4 § ASF
Entita	*Poecile palustris*	NT	4 § ASF
Fiskgjuse	*Pandion haliaetus*		4 § ASF, fågeldir.
Fiskmås	*Larus canus*	NT	4 § ASF
Fisktärna	*Sterna hirundo*		4 § ASF, fågeldir.
Gråtrut	*Larus argentatus*	VU	4 § ASF
Grönfink	*Chloris chloris*	EN	4 § ASF
Grönsångare	*Phylloscopus sibilatrix*	NT	4 § ASF
Gulsparv	*Emberiza citrinella*	NT	4 § ASF
Havstrut	*Larus marinus*	VU	4 § ASF
Havsörn	*Haliaeetus albicilla*	NT	4 § ASF, fågeldir.
Hussvala	*Delichon urbicum*	VU	4 § ASF
Kricka	*Anas crecca*	VU	4 § ASF
Kråka	*Corvus corone*	NT	4 § ASF
Kungsfiskare	*Alcedo atthis*	VU	4 § ASF, fågeldir.
Lappuggla	*Strix nebulosa*	VU	4 § ASF, fågeldir.
Mindre hackspett	*Dryobates minor*	NT	4 § ASF
Myrspov	*Limosa lapponica*	VU	4 § ASF, fågeldir.
Rödvingetrast	*Turdus iliacus*	NT	4 § ASF
Rördrom	*Botaurus stellaris*	NT	4 § ASF, fågeldir.
Rörsångare	*Acrocephalus scirpaceus*	NT	4 § ASF
Salskrake	*Mergellus albellus*		4 § ASF, fågeldir.
Skrattmås	*Chroicocephalus ridibundus*	NT	4 § ASF
Sparvuggla	*Glaucidium passerinum*		4 § ASF, fågeldir.
Spillkråka	*Dryocopus martius*	NT	4 § ASF, fågeldir.
Stare	*Sturnus vulgaris*	VU	4 § ASF
Stjärtand	*Anas acuta*	VU	4 § ASF
Svarthakedopping	*Podiceps auritus*		4 § ASF, fågeldir.
Svartvit flugsnappare	*Ficedula hypoleuca*	NT	4 § ASF
Sångsvan	*Cygnus cygnus*		4 § ASF, fågeldir.
Sävsparv	*Emberiza schoeniclus*	NT	4 § ASF
Talltita	*Poecile montanus*	NT	4 § ASF
Tofsvipa	*Vanellus vanellus*	VU	4 § ASF
Tornseglare	*Apus apus*	EN	4 § ASF
Trana	*Grus grus*		4 § ASF, fågeldir.
Trastsångare	*Acrocephalus arundinaceus*	NT	4 § ASF
Törnskata	*Lanius collurio*		4 § ASF, fågeldir.
Vanlig padda	*Bufo bufo*		6 § ASF
Ärtsångare	*Curruca curruca*	NT	4 § ASF

3.3. Vattensystem

Inga sjöar eller vattendrag förekommer inom inventeringsområdet (Länsstyrelserna 2026). Ytvattenförekomster som framgår i lantmäteriets topografiska karta kan ses i Figur 5.

Hela inventeringsområdet ingår i avrinningsområde för Vänern - Mariestadssjön som hyser måttlig ekologisk status enligt VISS (Länsstyrelserna 2026).

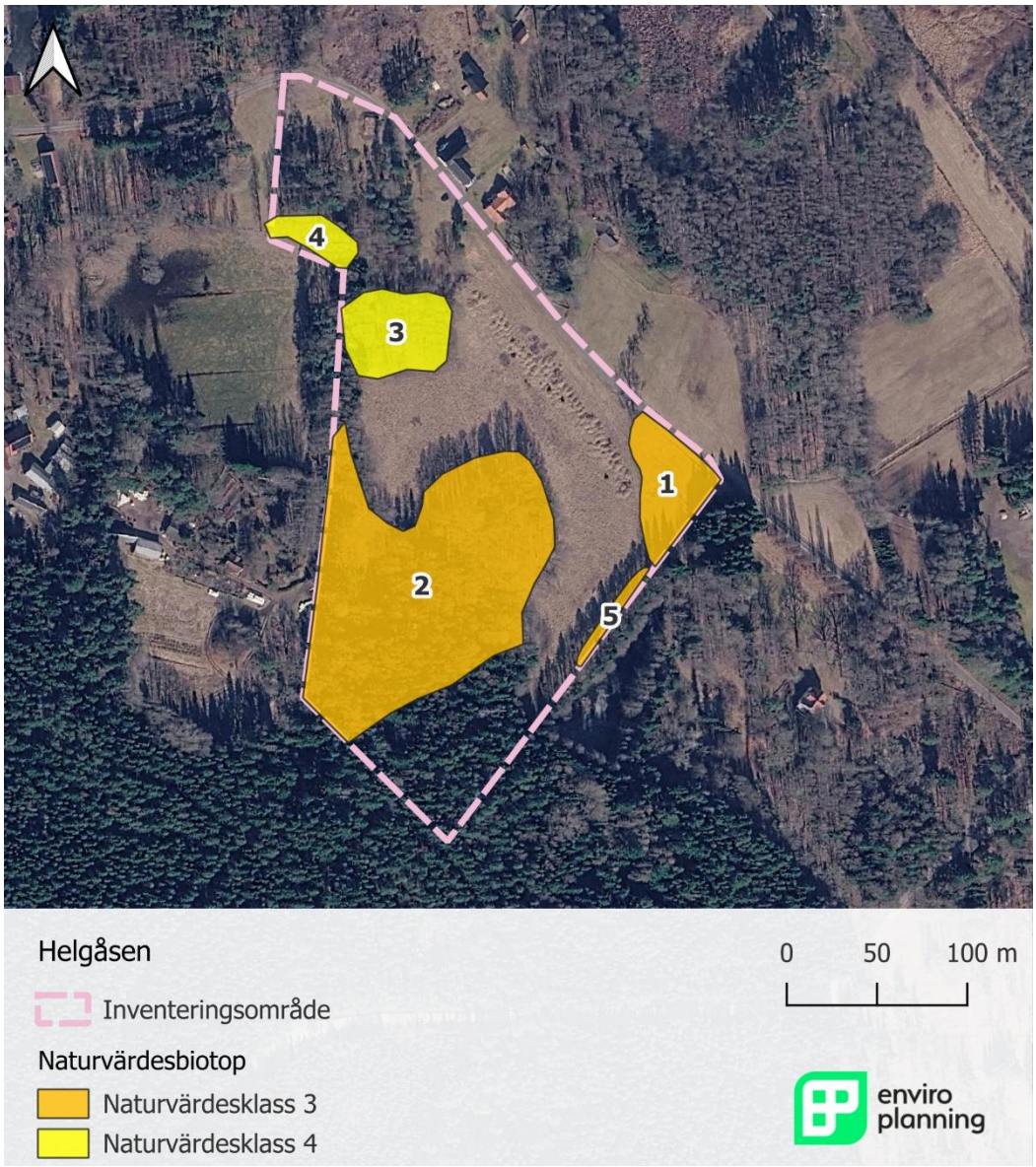
Figur 5. Topografisk karta som visar kända ytvattenförekomster i anslutning till inventeringsområdet. Bakgrundskarta från lantmäteriet.

3.4. Naturvärdesbiotoper

Sammantaget har fem naturvärdesbiotoper avgränsats där tre hyser påtagliga naturvärden (klass 3) och två hyser vissa naturvärden (klass 4). Tabell 4 visar en sammanställning av naturvärdesbiotoperna och Figur 6 visar utbredningen inom inventeringsområdet.

Tabell 4. Sammanställning av naturvärdesbiotoper med naturvärdesklass, biotop och area.

Biotop-ID	Naturvärdesklass	Biotop	Areal (ha)
1	Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde	Friskäng, torräng, igenväxningsmark	0,23
2	Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde	Blandskog	1,48
3	Naturvärdesklass 4 – visst naturvärde	Triviallövskog	0,25
4	Naturvärdesklass 4 – visst naturvärde	Aspdunge	0,08
5	Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde	Småvatten / dike	0,36

Figur 6. Identifierade naturvärdesbiotoper. Siffror utgör biotop-ID.

1	**Naturtyp:**	Naturlig gräsmark	**Areal:**	0,23 ha
	Biotop:	Friskäng, torräng, igenväxningsmark	**Formellt skydd:**	Ja
Naturvärdes-klass	**Klass 3 – Påtagligt naturvärde (preliminärt)**			
Artvärde	Påtagligt artvärde (preliminärt avseende kärlväxter)			
Biotopvärde	Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt Biotopens sällsynthet: Mindre vanlig Biotopens funktion: Påtaglig ekologisk funktion ➔ Samlad bedömning: Påtagligt biotopvärde			
Beskrivning	Torräng och friskäng i öppen mark, troligen tidigare betesmark, delvis under igenväxning. Inslag av mindre kullar men huvudsakligen plan mark. Fältskikt med röllika, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, renfana, stormåra, bergsyra, ängssyra, gråfibbla, bockrot, stor blåklocka, flockfibbla, teveronika, fårsvingel, gul fetknopp samt tuvtåtel, hundkäx, hundäxing, timotej, kråkvicker och gräshakmossa. Artvärdet är preliminärt då inventeringen utfördes sent på säsongen och det kan förekomma fler rödlistade eller fridlysta arter (exempelvis nattviol) i fältskiktet.			
Värdearter observerade i fält	Bockrot – Måttliga förekomster (ÄoH, T: 6270) Stor blåklocka – Måttliga förekomster (ÄoH, T: 6270) Äkta johannesört – Betydelsefulla förekomster (TRV) Solvända – Betydelsefulla förekomster (NT, ÄoH, T: 6270)			
Biotop-kvalitéer	Blomrikedom – flera; Nektarresurser – rikligt.			
Övrigt	Större delen av biotopen omfattas av utvidgat strandskydd för Vänern.			
Inventerad av	Sofia Berg och Anders Esplund, 2025-11-08			

2	**Naturtyp:**	Skog och buskmark	**Areal:**	1,48 ha
	Biotop:	Blandskog	**Formellt skydd:**	Ja
Naturvärdes-klass	**Klass 3 – Påtagligt naturvärde**			
Artvärde	Påtagligt artvärde			
Biotopvärde	Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt Biotopens sällsynthet: Mindre vanlig Biotopens funktion: Påtaglig ekologisk funktion ➔ Samlad bedömning: Påtagligt biotopvärde			
Beskrivning	Blandskog med gran, björk, asp, ek, klibbal och tall. Lövdominerad i norra delen och med ökande inslag av gran i söder. Tämligen olikåldrat trädskikt med flera äldre ekar och grova aspar. Måttligt flerskiktat. Markskikt med friskmossor, harsyra, vårfryle, träjon, örnbräken och kransmossa. Död ved förekommer genom lågor av björk, asp och gran i olika nedbrytningsstadier, flera björkhögstubbar samt enstaka torraka av gran. Trädstammar med grön spiklav, vägglav, kranslav, brosklavar, slånlav, asplav samt purpurskinn på död asp. Flera silvergranar förekommer inom biotopen samt en ädelcypress (invasiva arter).			
Värdearter observerade i fält	Tibast – sparsamma förekomster (9 § ASF, S) Björksplintborre – sparsamma förekomster (S) Grönsångare – betydelsefulla förekomster (NT, 4 § ASF) Grönfink (*Chloris chloris*) – måttliga förekomster (VU, 4 § ASF)			
Biotop-kvalitéer	Olikåldrighet – tämligen utvecklat; Trädslagsblandning – välutvecklat; Flerskiktning – måttligt utvecklat; Skrymslen – måttligt utvecklat; Lövbryn – välutvecklat; Glänta – tämligen utvecklat; Grova lågor – flera; Klena lågor – flera; Torraka – enstaka; Högstubbe – flera; Bäck/dike – enstaka; Block och sten – enstaka; Bohål fågel – flera; Gammal/grov ek – flera; Gammal/grov asp – flera; Gammal/grov björk – flera; Gammal/grov tall – flera; Nektarresurser – flera; Hålträd – flera.			
Övrigt	Den norra delen av biotopen omfattas av utvidgat strandskydd för Vänern samt ett objekt som pekats ut i länsstyrelsens analys av lövskogsinventeringen. Inom biotopen förekommer arterna silvergran och ädelcypress som båda klassas med hög risk för invasivitet i SLU Artdatabankens risklista (2025b).			
Inventerad av	Sofia Berg och Anders Esplund, 2025-11-08			

3	**Naturtyp:**	Skog och buskmark	**Areal:**	0,25 ha
	Biotop:	Triviallövskog	**Formellt skydd:**	Ja
Naturvärdes-klass	**Klass 4 – Visst naturvärde**			
Artvärde	Lågt artvärde			
Biotopvärde	Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt Biotopens sällsynthet: Mindre vanlig Biotopens funktion: Påtaglig ekologisk funktion ➔ Samlad bedömning: Påtagligt biotopvärde			
Beskrivning	Triviallövskog med björk, sälg, asp, enstaka ek, samt ung bok. Tämligen olikåldrat med förekomst av äldre sälg och björk, men gamla träd saknas. Vissa sälgar har mindre stamhåligheter. Sparsamt med död ved. Plan, frisk mark med bredbladiga gräs, hallon, brännässla, nejlikrot och kirskål. Rikligt med små skott av silvergran (invasiv). Preliminärt artvärde med potentiella värden för fåglar.			
Värdearter observerade i fält	Inga noterade			
Biotop-kvalitéer	Olikåldrighet – tämligen utvecklat; Trädslagsblandning – tämligen utvecklat; Flerskiktning – måttligt utvecklat; Skrymslen – måttligt utvecklat; Lövbryn – tämligen utvecklat; Klena lågor – enstaka; Högstubbe – enstaka; Sälg – rikligt; Gammal/grov sälg – flera; Gammal/grov björk – flera; Nektarresurser – rikligt; Hålträd – flera.			
Övrigt	Hela biotopen omfattas av utvidgat strandskydd för Vänern. Den västra delen av biotopen ingår i ett objekt som pekats ut i länsstyrelsens analys av lövskogsinventeringen. Inom biotopen förekommer arten silvergran som klassas med hög risk för invasivitet i SLU Artdatabankens risklista (2025b).			
Inventerad av	Sofia Berg och Anders Esplund, 2025-11-08			

4	**Naturtyp:**	Skog och buskmark	**Areal:**	0,08 ha
	Biotop:	Aspdunge	**Formellt skydd:**	Ja
Naturvärdes-klass	**Klass 4 – Visst naturvärde**			
Artvärde	Lågt artvärde			
Biotopvärde	Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt Biotopens sällsynthet: Mindre vanlig Biotopens funktion: Viss ekologisk funktion ➔ Samlad bedömning: Visst biotopvärde			
Beskrivning	Aspdunge som utgör ett lövbryn mot betesmark. Tämligen olikåldrat trädskikt men gamla träd saknas. Inslag av asplågor. Fältskikt med kirskål, maskrosor, bredbladiga gräs och brännässlor. Preliminärt artvärde med potentiella värden för fåglar.			
Värdearter observerade i fält	Inga noteringar			
Biotop-kvalitéer	Olikåldrighet – tämligen utvecklat; Trädslagsblandning – måttligt utvecklat; Flerskiktning – måttligt utvecklat; Lövbryn – tämligen utvecklat; Grova lågor – enstaka; Klena lågor – enstaka; Block och sten – enstaka; Hålträd – enstaka.			
Övrigt	Hela biotopen omfattas av utvidgat strandskydd för Vänern. Inom biotopen förekommer arten ädelcypress som klassas med hög risk för invasivitet i SLU Artdatabankens risklista (2025b).			
Inventerad av	Sofia Berg och Anders Esplund, 2025-11-08			

5	**Naturtyp:**	Antropogen limnisk miljö	**Areal:**	0,36 ha
	Biotop:	Småvatten / dike	**Formellt skydd:**	Ja
Naturvärdes-klass	**Klass 3 – Påtagligt naturvärde**			
Artvärde	Påtagligt artvärde			
Biotopvärde	Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt Biotopens sällsynthet: Vanligt Biotopens funktion: Påtaglig ekologisk funktion ➔ Samlad bedömning: Påtagligt biotopvärde			
Beskrivning	Småvatten genom ett grunt dike som är cirka 1–2 meter brett. Diket har svagt sluttande dikeskanter som över tid skapat svämytor runt diket. Fuktgynnad vegetation genom bland annat veketåg och tuvtåtel växer runt och i diket. Under sensommaren torkar en del av vattenförekomsten ut, men dess norra del håller vatten även under sensommaren. I samband med den fördjupade groddjursinventeringen noterades rikligt med både större vattensalamander och mindre vattensalamander. Även spel samt romklumpar av åkergroda noterades i dikets södra del.			
Värdearter observerade i fält	Åkergroda – Måttliga förekomster (4a § ASF) Större vattensalamander – Betydelsefulla förekomster (4a § ASF) Mindre vattensalamander – mycket betydelsefulla förekomster (6 § ASF)			
Biotop-kvalitéer	Småvatten – enstaka; Svämytor – måttligt utvecklade; Skrymslen – tämligen välutvecklade.			
Övrigt	Diket omfattas av det generella biotopskyddet.			
Inventerad av	Sofia Berg och Anders Esplund, 2025-11-08 samt 2026-04-09 och 2026-04-21			

3.5. Fördjupade inventeringar

3.5.1. Särskilt skyddsvärda träd

Inom inventeringsområdet har fyra träd som omfattas av Naturvårdsverkets (2012) definition av särskilt skyddsvärda träd identifierats. Samtliga träd utgörs av grova hålträd, varav två aspar, en björk och en sälg. Se Figur 7 för exempelbilder av träden. Träden redovisas med position i Figur och beskrivs kortfattat i *Tabell 5* 5.

Tabell 5. Redovisning av särskilt skyddsvärda träd. Träden finns markerade på karta i Figur 8.

ID	Trädslag	Skyddsvärde	Trädstatus	Omkrets (cm)	Kommentar
1	Asp	Grovt hålträd	Stående levande träd	161	Ihålig stam från basen och cirka 2 meter upp (Figur 7).
2	Asp	Grovt hålträd	Stående levande träd	147	Bohål för fågel/fladdermus.
3	Björk	Grovt hålträd	Stående levande träd	250	Större hålighet, ca 20 x 40 cm, 3–4 meter upp på stammen (Figur 7).
4	Sälg	Grovt hålträd	Stående levande träd	147	Hålighet vid stambas.

Figur 7. Exempelbilder av särskilt skyddsvärda träd: t.v. asp i den centrala delen av inventeringsområdet (ID 1), t.h. björk i öster (ID 3).

3.5.2. Generella biotopskydd

Inom inventeringsområdet har två objekt som omfattas av generellt biotopskydd identifierats, varav ett öppet dike och ett odlingsröse. Båda objekten är belägna i inventeringsområdets utkanter. Biotopskydden redovisas med position i Figur 8 och beskrivs kortfattat i Tabell 6 nedan.

Figur 8. Identifierade särskilt skyddsvärda träd och generellt skyddade biotopskyddsområden. Siffror utgör ID för särskilt skyddsvärda träd och bokstäver utgör ID för biotopskyddsområden.

Tabell 6. Redovisning av objekt som omfattas av generellt biotopskydd.

ID	Biotop	Beskrivning	Foto
A	Småvatten och våtmark i jordbruksmark	Öppet, vattenhållande dike i kanten till igenväxande jordbruksmark. Rikligt bevuxet med veketåg och skogssäv. I närheten av diket, utanför inventeringsområdet, finns ett småvatten. Diket utgör även naturvärdesbiotop 5.	
B	Odlingsröse i jordbruksmark	Odlingsröse, cirka 15–20 m^2 stort, i igenväxningsmark på gränsen till betesmark. Delvis övervuxet med mossor och gräs.	

3.5.3. Groddjursinventering

Inom detaljplaneområdet finns ett småvatten mer reproducerande groddjur (Reproduktionslokal A) och direkt sydöst om detta, men utanför detaljplaneområdet finns ytterligare ett småvatten (Reproduktionslokal B).

Reproduktionslokal A utgörs av ett dike, tillika naturvärdesbiotop 5 (se avsnitt 3.4). Reproduktionslokal B är en reglerad damm som omges av trädklädda strandkanter och är cirka 3000 m^2 stor (Figur 9, 11). Under senvår växer det riklig med andmat i dammens södra delar vilket försvårar vid inventering av groddjur (i synnerhet salamandrar).

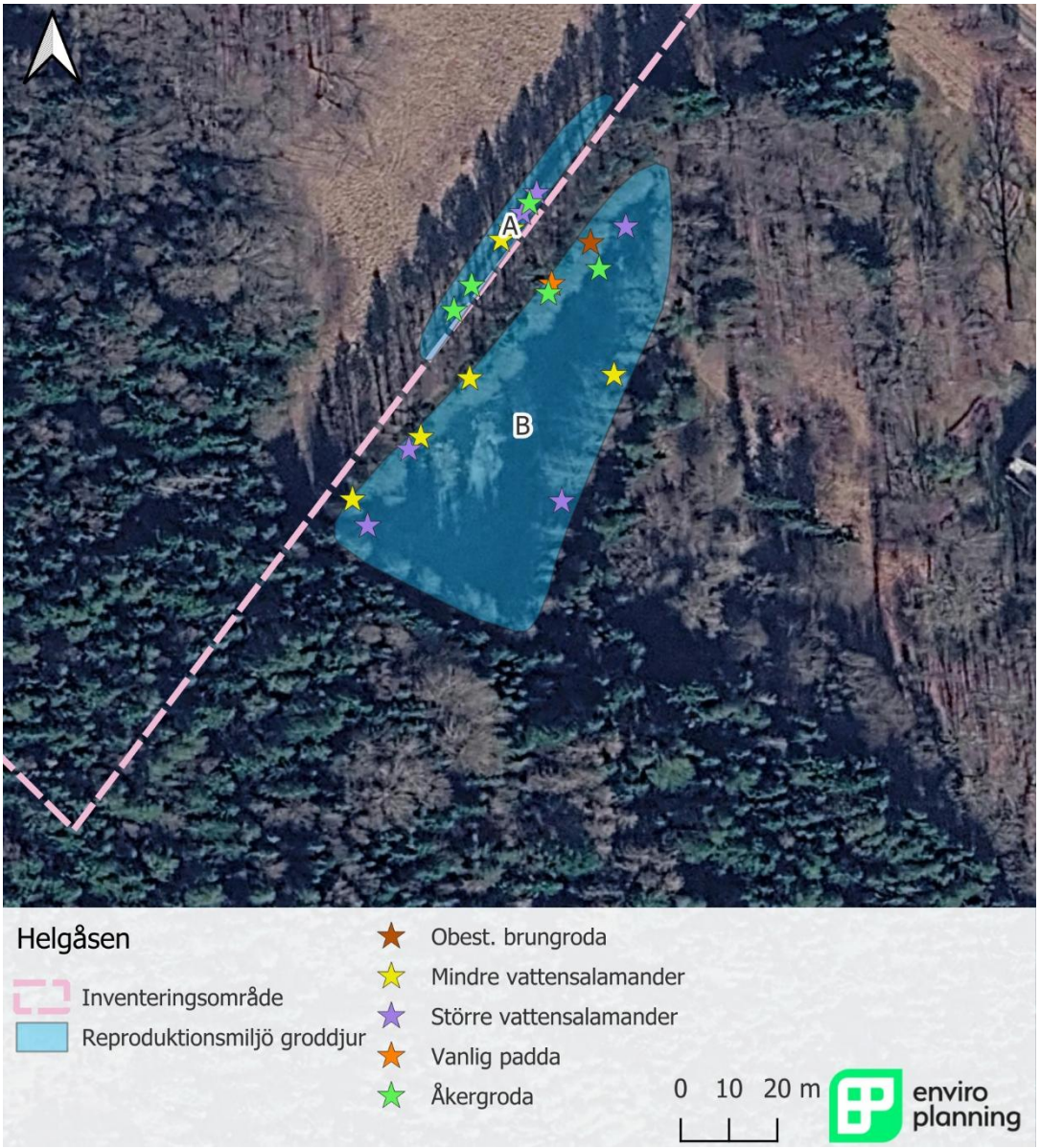
Sammantaget har fyra arter av groddjur noterats i samband med groddjursinventeringen. Tabell 7 redovisar för varje lokal art, aktivitet samt antal individer eller romklumpar och Figur 9 visar noterade förekomster på karta.

Inom lokal A, som finns inom detaljplaneområdet, noterades stora förekomster av större- och mindre vattensalamander. Även spelande individer av åkergroda samt romklumpar noterades i lokal A (Figur 10).

Inom lokal B noterades vanliga padda, mindre vattensalamander, större vattensalamander och åkergroda (Figur 11). Trots lokalens storlek så noterades relativt sparsamt med individer. Åkergroda hördes spela vid första inventeringstillfället.

Tabell 7. Groddjur noterade vid Lokal A och B, aktivitet samt antal individer eller romklumpar.

Art	**Lokal A** aktivitet | antal individer /romklumpar	**Lokal B** aktivitet | antal individer /romklumpar
Mindre vattensalamander	150 individer	22 individer
Större vattensalamander	55 individer	12 individer
Vanlig padda	-	Spel tre individer
Åkergroda	Spel | 5 individer, 15 romklumpar	Spel | 1 individ, 2 romklumpar
Obestämd brungroda	-	1 (sannolikt åkergroda)

Figur 9. Identifierade reproduktionslokaler för groddjur samt artobservationer vid respective lokal. En punkt kan inkludera flera noterade individer (detta framgår I tillhörande shapefiler).

Figur 10. Foton från lokal A. Romklumpar från åkergroda (till vänster) och flera individer av mindre- och större vattensalamander (till höger).

Figur 11. Foton från lokal B. Åkergroda (till vänster) och vattenförekomsten (till höger).

3.5.4. Häckfågelinventering

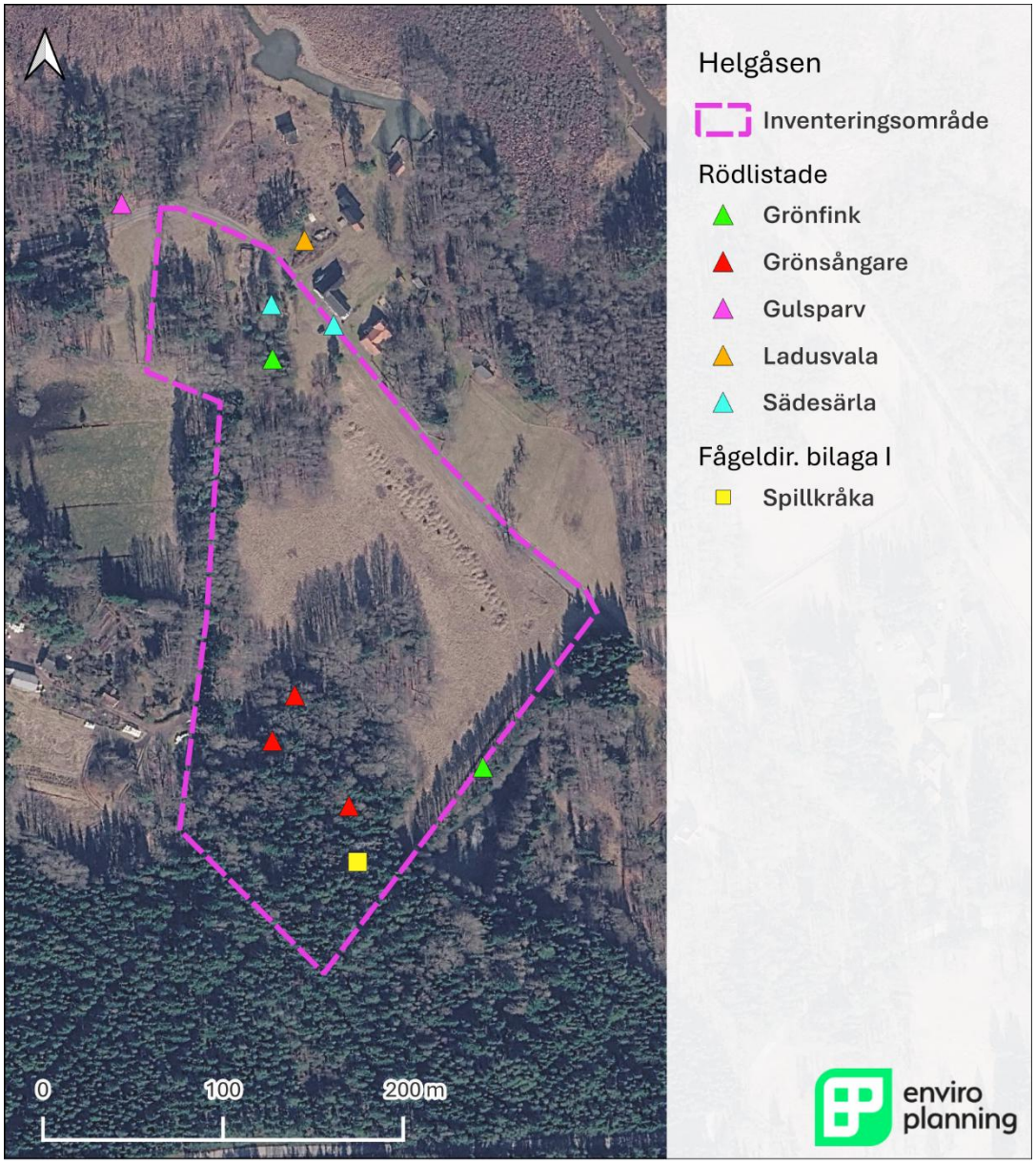
Häckfågelinventeringen redovisas i sin helhet i Hansson (2026). Nedan ges en redovisning av resultaten.

Vid fältinventeringen dokumenterades totalt 134 fågelindivider fördelade på 33 arter. Av dessa är fem arter rödlistade, varav en är sårbar (grönfink) och fyra nära hotade (grönsångare, ladusvala, gulsparv och sädesärla). En art är upptagen i bilaga I till fågeldirektivet (spillkråka). Observationer av de dessa fem arter gjordes både inom inventeringsområdet samt i dess direkta närhet (Figur 12, Tabell 8).

Bland de noterade 33 arterna observerades häckningsindicier för 30 av arterna, däribland grönfink, grönsångare, gulsparv och sädesärla. Majoriteten av noterade häckningsindicier utgörs av sång eller lockrop under häckningsperioden och i lämplig häckningshabitat vilket tyder på att häckningsförsök sannolikt pågår eller kommer att ske.

Tabell 8. Rödlistade fåglar samt fåglar upptagna i bilaga 1 till fågeldirektivet som observerades under häckfågelinventeringen.

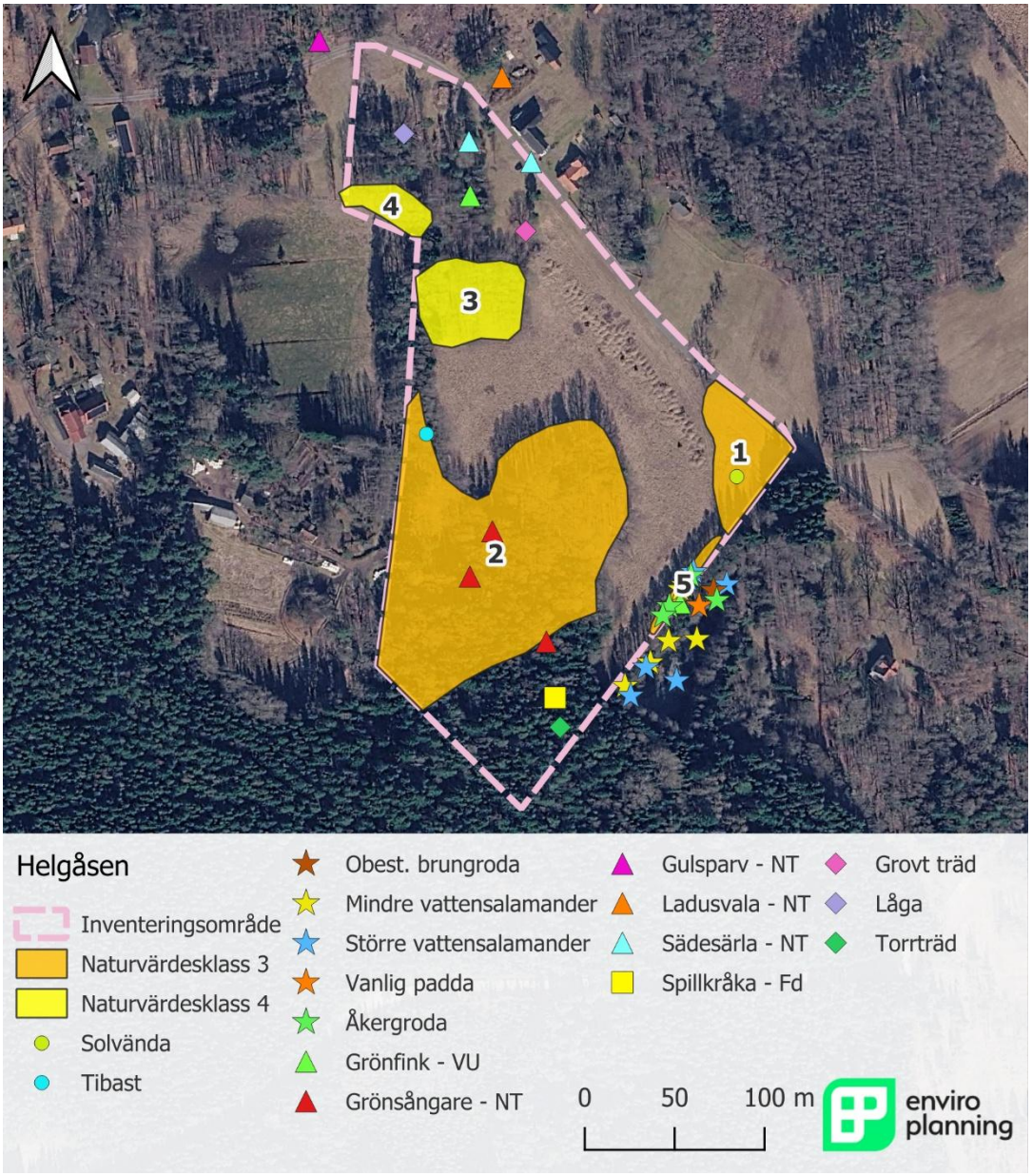
Artnamn	Vetenskapligt namn	Antal	Aktivitet	Rödlista	Fågeldir. bilaga I
Grönfink	*Chloris chloris*	2	Spel/sång	VU	Nej
Grönsångare	*Phylloscopus sibilatrix*	3	Spel/sång	NT	Nej
Gulsparv	*Emberiza citrinella*	1	Spel/sång	NT	Nej
Ladusvala	*Hirundo rustica*	4	Födosökande	NT	Nej
Spillkråka	*Dryocopus martius*	1	Födosökande	LC	Ja
Sädesärla	*Motacilla alba*	2	Spel/sång	NT	Nej

Figur 12. Förekomster av noterade rödlistade fågelarter, samt arter upptagna i fågeldirektivets bilaga 1.

3.6. Värdearter

I samband med naturvärdesinventeringen och de fördjupade artinventeringarna av groddjur och häckfågel har 16 värdearter observerats inom eller i direkta närheten av inventeringsområdet. Av dessa är sex rödlistade, tre nationellt fridlysta och åtta strikt skyddade (Figur). Övriga värdearter utgörs av ängs- och hagmarksindikatorer. Tabell 9 redovisar samtliga värdearter och vilken naturvårdskategori de tillhör. En art kan tillhöra en eller flera naturvårdskategorier.

Figur 13. Identifierade naturvärdesbiotoper, värdeelement samt fridlysta och rödlistade arter. Se Tabell 9för arternas naturvårdskategorier. Siffror utgör biotop-ID.

Tabell 9. Värdearter inom och i närheten av inventeringsområdet. 6270 är koden för Natura 2000-naturtypen silikatgräsmarker. ASF=artskyddsförordningen. ÄoH=Indikator för värdefull ängs- och hagmark.

Art	Vetenskapligt namn	Rödlista	Signalart	Typisk art	Fridlyst	Övrigt
Björksplintborre	*Scolytus ratzeburgii*		X			
Bockrot	*Pimpinella saxifraga*			6270		ÄoH
Grönfink	*Chloris chloris*	VU			4 § ASF	
Grönsångare	*Phylloscopus sibilatrix*	NT			4 § ASF	
Gulsparv	*Emberiza citrinella*	NT			4 § ASF	
Ladusvala	*Hirundo rustica*	NT			4 § ASF	
Mindre vattensalamander	*Lissotriton vulgaris*				6 § ASF	
Solvända	*Helianthemum nummularium*	NT		6270		ÄoH
Spillkråka	*Dryocopus martius*				4 § ASF, FD bil. 1	Övrig värdeart*
Stor blåklocka	*Campanula persicifolia*			6270		ÄoH
Större vattensalamander	*Triturus cristatus*				4a § ASF	
Sädesärla	*Motacilla alba*	NT			4 § ASF	
Tibast	*Daphne mezereum*		X		9 § ASF	
Vanlig padda	*Bufo bufo*				6 § ASF	
Åkergroda	*Rana arvalis*				4a § ASF	
Äkta johannesört	*Hypericum perforatum*					TRV

** Spillkråka utgör en övrig värdeart genom att den kan hacka upp bohål i träd som sedan kan vara av betydelse för andra arter som exempelvis ugglor, fladdermöss och små däggdjur.*

3.7. Värdeelement

Vid naturvärdesinventering på detaljnivå eftersöks värdeelement med särskild betydelse för biologisk mångfald även utanför avgränsade naturvärdesbiotoper. Totalt noterades tre värdeelement under fältinventeringen: en grov sälg (flerstammad som delar sig under brösthöjd), en grov sälglåga och en död/döende grov björk (torrträd). Se Figur 13 för värdeelementens position inom inventeringsområdet och Figur 14 för exempelbilder. Värdeelement förekommer även inom de avgränsade naturvärdesbiotoperna, där de bidrar till den sammanvägda bedömningen av biotopvärdet.

Figur 14. Exempelbilder av värdeelement inom inventeringsområdet: t.v. flerstammad sälg (grovt träd), t.h. grov sälglåga.

4. Referenser

Hansson E (2026). Häckfågelinventering vid Helgåsen, Mariestads kommun. 50319. Version 1. EnviroPlanning AB.

Jordbruksverket (2017). Ängs- och betesmarksinventeringen. Metodik för inventering från och med 2016. Rapport 2017:9. Bilaga 2.

Jordbruksverket (2026). Tuva. https://etjanst.sjv.se/tuvaut/

Länsstyrelsen Västra Götaland (2026a). Informationskartan Västra Götaland. https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/lsto_informationskartan/

Länsstyrelsen Västra Götaland (2026b). LstO Grön infrastruktur, WebbGIS. https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/lsto_gron_infrastruktur_webbgis/

Länsstyrelserna (2026). Länsstyrelsernas geodatakatalog. https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/srv/swe/catalog.search#/home

Länsstyrelserna (2026). Vattenkartan. https://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/e17e00dc-cfac-4314-a619-ec4533254346/

Naturvårdsverket. (1978). Biologiska inventeringsnormer fåglar.

Naturvårdsverket (2012). Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Mål och åtgärder 2012–2016. Rapport 6469. April 2012.

Naturvårdsverket (2026). Skyddad natur. https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/

Nitare N (2019). Skyddsvärd skog - Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Skogsstyrelsen (2026). Skogens pärlor. https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/

SLU Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

SLU Artdatabanken (2025a). Artportalen. https://artportalen.se/

SLU Artdatabanken (2025b). Risklista för främmande arter 2024. https://artfakta.se/risklistor/2024

Svenska institutet för standarder (2023a). Svensk standard SS 199000:2023, Naturvärdesinventering (NVI) – kartläggning och värdering av biologisk mångfald – krav och vägledning. Utgåva 2. Fastställd 2023-05-03.

Svenska institutet för standarder (2023b). Teknisk specifikation. SIS/TS 199002:2023. Naturvärdesinventering (NVI) – kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med biotopförteckningar. Utgåva 1. Fastställd 2023-06-21.

Sveriges geologiska undersökning (2026). SGU, Sveriges geologiska undersökning. https://apps.sgu.se/kartvisare/

